

Mededelingen over de eindexamens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Bestemd voor:

- scholen voor voortgezet onderwijs;
- instellingen voor beroepsonderwijs en educatie (bve);
- de staatsexamencommissie.

Voorlichting

Datum: 14 september 2004

Kenmerk: CEVO-04.960

Datum inwerkingtreding: n.v.t.

Geldigheidsduur beleidsregel: n.v.t.

Juridische grondslag: n.v.t.

Relatie tot eerdere mededelingen: n.v.t.

Informatie verkrijgbaar bij:

CFI/ICO/VO, **079-3232.444**

Inhoud

- I. Mededelingen van algemene aard
- II. Algemeen verbindende voorschriften
- III. Mededelingen per schoolsoort en per vak
- IV. Tijdschema van werkzaamheden

I. Mededelingen van algemene aard

I.1 Wijzigingen bij het examen 2004 - 2005

Opgave cijfers schoolexamen aan IBG of inspectie
De aanlevering van schoolexamencijfers (in 2005 uiterlijk op 20 mei) moet vanaf 2005 geschieden aan de Informatie Beheer Groep, door middel van het onderwijsnummer en via het beveiligde onderdeel van de internetsite www.ib-groep.nl. De IB-Groep zal de scholen ruim voor 20 mei informeren over de te volgen procedure.

Inleverdatum deelscores van cspe en cie

De uiterste inleverdatum van deelscores cspe en cie aan de Citogroep is vastgesteld op 27 mei 2005. Dat is één week later dan de datum die vermeld is bij de publicatie van het rooster 2005 (zie ook IV)

Nederlands GL/TL

Vanaf het centraal examen 2005 kent Nederlands GL/TL maar één examenzitting, waarin zowel schrijfvaardigheid als tekstbegrip wordt getoetst. De koppeling van het centraal examen met het sectorwerkstuk komt te vervallen; de verplichting tot het sectorwerkstuk als zodanig blijft bestaan. Zie ook III.3.2.

Hulpmiddelen

Bij het vak Fries is vanaf het centraal examen 2005 een eindelijk woordenboek toegestaan dat in ieder geval Fries-Nederlands bevat.

In de publicatie "regeling hulpmiddelen centraal examen 2005" (Gele katern 2004, 8b) staat een notatiefout die tot verwarring aanleiding kan geven.

Zie voor beide verder II.6

Aangepaste examens

Bij het bestelformulier centrale examens 2005 van IBG is informatie verstrekt over de levering van aangepaste examens ten behoeve van kandidaten met een handicap. Deze gedetailleerde informatie is ook te vinden op www.eindexamen.nl.

Op enkele wezenlijke punten wijkt de levering van aanpassingen af van die in voorgaande jaren.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de deels ook inhoudelijk aangepaste examens voor blinde of anderszins visueel gehandicapte kandidaten moeten worden besteld met een afzonderlijk formulier, te bestellen bij IBG (e-mail schoolexamens@ib-groep.nl);
- de aangepaste uitvoeringen voor kandidaten met een leeshandicap (w.o. dyslectici) worden wel met het gewone formulier besteld; de aangepaste uitvoeringen voor

dyslectici bevatten anders dan in voorgaande jaren geen zg. grootschriftaanpassingen.

- de examens wiskunde A1,2 havo en wiskunde GL/TL worden standaard in een grotere letter gezet (punt 11). Standaard wordt ook aan alle scholen van deze examens een digitaal bestand geleverd. Het digitale bestand kan worden gebruikt om indien nodig op school een vergrote versie van het examen af te drukken. Een vergroot examen kan niet worden besteld.
- de "gewone" audio-CD, in 2004 als tijdelijke maatregel geleverd, is in 2005 niet meer beschikbaar. Voor audio-ondersteuning kan een CD-ROM geleverd worden met de examentekst in Daisy-format (af te spelen op de computer of op een speciale Daisy-speler), of een CD-ROM met daarop de tekst van het examen als digitaal bestand; die tekst kan in (synthetische) spraak worden omgezet op de computer.

Net als bij het tweede tijdvak 2004, wordt ook in 2005 voor het tweede tijdvak geen audio geleverd.

Bindende normering vmbo

In het vmbo zijn de CEVO-normen in 2005 bindend voor alle centrale examens.

Cspe

In 2005 is het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) de enige vorm van het centraal examen in het beroepsgerichte programma BB. Zie III.4.1.

In april/mei 2005 wordt de geschiktheid van het cspe als beroepsgerichte examenvorm voor de kaderberoepsgerichte leerweg beproefd. In het kader van een pilot-project nemen ongeveer 40 vmbo-scholen dan een op KB-kandidaten toegesneden cspe af, ook wel cie+ genoemd. Als de bevindingen positief zijn kan de Minister besluiten dat het cspe KB in 2007 cse/cie KB als examenvorm verdringt. 2006 wordt dan een overgangsjaar, waarin iedere vmbo-school per beroepsgericht programma kan kiezen tussen cspe KB dan wel cie/cse KB.

Stof voor het centraal examen beroepsgericht

In 2004 was de stof voor het centraal examen beroepsgericht geheel gelijk aan de stof in 2003. In 2005 zijn er wel verschillen met de stof van 2004 (en 2003). Zie ook III.4.1

De distributie van de praktijkexamens

Deze verloopt op enkele onderdelen anders dan in het afgelopen jaar. Zie III.4.2

Havo/vwo

In havo en vwo zijn in 2005 geen specifieke veranderingen

I.2 Rooster centraal examen

Het rooster van het centraal examen 2005 is gepubliceerd in:

- Voor havo en vwo:
Gele katern nr 17, 25 juni 2003
- Voor vmbo:
Gele katern nr. 3, 11 februari 2004

I.3 Het Examenblad

Deze septembermededeling wordt ook op Het Examenblad, www.eindexamen.nl, geplaatst. Daar kunnen vermelde regelingen via doorklikken worden geraadpleegd. De informatie over de regelgeving op Het Examenblad is volledig.

Een tweede functionaliteit van Het Examenblad is de informatievoorziening op elektronische wijze.

Geleidelijk zullen de correctievoorschriften van alle cse's uitsluitend elektronisch worden bekendgemaakt, zoals in 2004 al gebeurde bij de cse's in de beroepsgerichte programma's.

In 2005 worden de correctievoorschriften van alle cse's vmbo uitsluitend elektronisch bekendgemaakt. Scholen ontvangen in 2005 nog wel de correctievoorschriften havo en vwo op papier. Ook de correctievoorschriften van het cspe BB, de cie KB en het cpe beeldende vakken GL/TL worden op papier verstuurd.

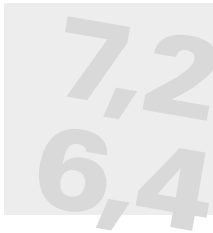
Net als in 2004 worden in 2005 alle aanvullingen en errata op het correctievoorschrift, en de omzettingstabellen score-cijfer uitsluitend elektronisch verzonden.

I.4. Gegevensverzameling via elektronische weg.

Ook in 2005 moeten scholen afnamegegevens van de alfabetisch eerste vijf kandidaten (in sommige gevallen tien kandidaten, of alle kandidaten) zenden aan de Citogroep. De school heeft de keuze tussen verzending middels

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

schrapkaarten, of langs elektronische weg met het programma WOLF. In december 2004 ontvangt de school hierover een schrijven van de Citogroep.

I.5 Cijferlijst, extra vak, uitslagbepaling

Door scholen zijn bij het examen 2004 vragen gesteld over bijzondere situaties bij uitslagbepaling en over de cijferlijst. Over het uitreiken van een cijferlijst is op Het Examenblad gepubliceerd in juni 2004.

Overige vragen zullen worden beantwoord in een voorlichtingspublicatie in het Gele katern.

I.6 Regelgeving en verantwoordelijkheid van de directeur van de school.

Ook dit jaar werden vragen gesteld door scholen over de regelgeving bij zaken die vallen onder verantwoordelijkheid van de directeur. Enkele voorbeelden: de minimale afstand tussen tafels van kandidaten, het minimale aantal toezichthouders, de datum waarop het werk van de eerste corrector bij de tweede corrector moet zijn, de vermelding van onvolkomenheden of punten op het werk, het gebruik van correctielak door kandidaten, ontbreken van formulieren DI-200.

Deze zaken zijn niet in overheidsregelgeving vastgelegd. De directeur van de school is verantwoordelijk voor een goede afname van het examen en stelt vast of de afstand tussen kandidaten voldoende is, bepaalt hoeveel toezichthouders nodig zijn voor verantwoord toezicht, en bepaalt wanneer het werk naar de tweede corrector wordt gestuurd. In het correctievoorschrift zal vanaf het examen 2005 zelfs expliciet zijn vermeld dat er geen voorschriften zijn ten aanzien van het aangeven van onvolkomenheden of het vermelden van punten op het werk.

Ook over het toegestane schrijfgerei zijn geen voorschriften. De directeur kan bepalen dat het werk met balpen of vulpen moet worden gemaakt. Hij kan ook toestaan of voorschrijven dat het werk op de computer wordt gemaakt - door alle kandidaten, door kandidaten die dat wensen, of door een op andere wijze door de directeur aangewezen deel van de kandidaten. Bij gebruik van de computer als schrijfgerei zijn er geen overheidsregels die het uitschakelen van de spellingscontrole voorschrijven. Wel dient de directeur er zorg voor te dragen dat de kandidaat via de computer geen toegang heeft tot hulpmiddelen zoals encyclopedieën en woordenboeken. Ook waar woordenboeken als hulpmiddel zijn toegestaan, is een digitaal woordenboek expliciet verboden.

Waar sprake is van communicatie tussen scholen, zoals bij eerste en tweede correctie, is het van belang dat de school de andere school op de hoogte stelt van de gemaakte keuzes, en kan het zinvol zijn om enige consensus te bereiken. Met dat doel is Schoolmanagers-VO bezig met de ontwikkeling van protocollen. Op www.schoolmanagersvo.nl worden voorbeelden van (gedeelten uit) protocollen gepubliceerd; het streven is om tijdig voor het centraal examen volledige voorbeeldprotocollen te hebben.

II. Algemeen verbindende voorschriften

II.1 Wetten en Algemene maatregelen van Bestuur

1. Wet op het voortgezet onderwijs, zoals gewijzigd door de wet van 2 oktober 2002, Stbl. 2002, 288.
2. Inrichtingsbesluit W.V.O., 28 juli 2001, Stbl. 358, incl. wijziging toelating 4 havo, Stbl. 2003, 106.
3. Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. 1989, Stbl. 327, inclusief wijziging vmbo, Stbl. 2003, 106.
4. Besluit staatsexamens v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o. 2000, Stbl. 623, inclusief wijziging vmbo, Stbl. 2003, 106.

II.2. Ministeriële regelingen, algemeen

6. Regeling aanvullende regels correctie, VO/AVV/JJ-91006336 van 19 maart 1991, Gele katern extra nr. 9a van 27 maart 1991.
7. Reglement voor de registratie examendiensten/staats-examen. OWD/AP-98/059096, Gele katern nr. 19 van 9 september 1998.

II.3. Ministeriële regelingen, examens vwo-havo

Voor examenprogramma's wordt verwezen naar: www.eindexamen.nl

8. Gedifferentieerde afsluiting en doubleren in de tweede fase vwo/havo. VO/BOB 98/52308, Gele Katern nr. 30C van 16 december 1998.
9. Regeling tijdelijke maatregelen profielen vwo/havo (leerlingen 1999, 2000 en 2001). VO/BOB-2000/10201, Gele Katern nr. 9 van 29 maart 2000.

10. Aanpassing verlichtingsmaatregelen profielen havo/vwo, VO/BOB/2001/28277, Gele katern nr.18a van 25 juli 2001.
11. Profielen havo/vwo: vakken en deelvakken, VO/BOB/2001/9806 van 9 maart 2001, Gele katern nr. 8 van 21 maart 2001.
12. Regeling modellen diploma's v.w.o.-h.a.v.o. profiel VO/BOB/2001/10037 van 9 maart 2001, Gele katern nr. 8 van 21 maart 2001.
13. Vaknamen en vakcodes voor vwo/havo, VO/BOB 99-331304, Gele katern 18c van 28 juli 1999.
14. Regeling deeltalen 2002, VO/BOB-2002/16895, Gele Katern nr. 13 van 29 mei 2002.
15. Toelating centraal examen vwo en havo, VO/BOB/2002/12851, Gele Katern nr. 10 van 17 april 2002.
16. Vrijstellingsregeling havo/vwo profiel, VO/BOB/2002/13867, Gele Katern nr. 12 van 22 mei 2002.
17. Vrijstellingsregeling examen oud vwo/havo naar nieuw, VO/BOB/00/48114, Gele katern nr. 30 van 13 december 2000.
18. Regeling profielen 2003, VO/BOB/2003/16475 van 15 mei 2003, Gele katern nr. 14 van 28 mei 2003.

II.4. Ministeriële regelingen, examens vmbo

Voor examenprogramma's wordt verwezen naar: www.eindexamen.nl

19. Vaknamen en vakcodes voor vmbo leerwegen, VO/OK-2004/23557, Gele Katern nr. 13 van 28 juli 2004.
20. Leerwerktrajecten basisberoepsgerichte leerweg vmbo, VO/BOB/2001/5598, Gele Katern nr. 7 van 14 maart 2001.
21. Modellen diploma's voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs (vmbo), VO/BOB/2002/8958, Gele Katern nr. 12 van 22 mei 2002.
22. Definitieve vaststelling van de examenprogramma's voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs (vmbo), VO/BOB/2000/2251 van 25 april 2000, Gele katern nr. 13 van 17 mei 2000.
23. Wijzigingen examenprogramma's voorbereidend mid- delbaar beroeps- onderwijs (vmbo), VO/OK-2004/11657, Gele katern nr. 8b van 28 april 2004.
24. Regeling examenprogramma's landbouw en landbouw- breed vmbo, 9 september 2004, TRCJZ/2004/5209 (Staatscourant nr. 181 van 22 september 2004)
- 24a. Wijziging regeling examenprogramma's landbouw en landbouw-breed vmbo, 9 september 2004, TRCJZ/2004/5210 (Staatscourant nr. 181 van 22 septem- ber 2004)

II.5. Regelingen van de CEVO

25. Aanwijzing exameneenheden centrale examens beroepsgerichte programma's vmbo 2005 (en 2004 en 2003). (Uitleg Gele katern nr. 20a, 11 september 2002).
- 26a. Aanwijzing exameneenheden centrale examens beroepsgerichte programma's vmbo 2006 en 2007 en cspe 2005, CEVO-04-0108 van 16 april 2004, Gele katern nr. 8b van 28 april 2004
- 26b. Aanwijzing exameneenheden centrale examens vmbo- groen 2006 en 2007 en cspe 2005, 14 september 2004, CEVO-04-919 (Gele katern nr. 15 van 29 september 2004)
27. Aanwijzing exameneenheden centrale examens algeme- ne vakken voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs (vmbo) 2006 en 2007, CEVO-03/449 van 19 augustus 2003, Gele katern nr. 19 van 10 september 2003; deze publicatie herhaalt de exameneenheden van 2004 en 2005, zoals vastgesteld en gepubliceerd in september 2000.
28. Regeling aanwijzing niet centraal examenstof profielen vwo en havo in 2004 en 2005, CEVO-02/409, Gele katern nr. 11 van 24 april 2002.
29. Regeling toegestane hulpmiddelen 2005 CEVO-04/0228, Gele katern nr. 8a van 28 april 2004
30. Regeling beoordeling centraal examen, CEVO-02-806 van 17 juni 2002, Gele katern nr. 18 van 31 juli 2002.
31. Examenrooster 2005 havo en vwo, CEVO-03-200 van 13 juni 2003, Gele katern nr. 17 van 25 juni 2003.
32. Examenrooster 2005 vmbo, CEVO-04.00049 van 27 janu- ari 2004, Gele katern nr. 3 van 11 februari 2004

II.6 Toegestane hulpmiddelen bij de centrale examens.

In Gele katern 2004 nr 8a is de Regeling toegestane hulp- middelen 2005 gepubliceerd.

In aanvulling op deze publicatie:

1. Bij het centraal examen Fries (alle schooltypen) is een eindelijk woordenboek toegestaan dat in ieder geval een gedeelte Fries-Nederlands bevat. Aanwezigheid van een gedeelte Nederlands-Fries in dezelfde band is geen bezwaar.
2. Speciaal papier bij wiskunde A vwo: in afwijking van voorgaande jaren en ook van het gepubliceerde in het rooster 2005 hoeft bij de examens wiskunde A vwo geen normaal waarschijnlijkheidspapier of enkel- en dubbellogaritmisch papier in de examenzaal aanwezig te zijn. Als dit papier bij het examen wiskunde A1 of wiskunde A1,2 vwo nodig is, wordt het als bijlage bij het examen verstrekt. Papier met ruiten van 1 cm bij 1 cm dient wél aanwezig te zijn.

Mededelingen over de eind- examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septemberme- dedeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

3. In de publicatie "Regeling Toegestane Hulpmiddelen 2005" in Gele katern 2004 nr 8a is een storende notatiefout opgetreden. Het asteriskteken (*) is in onderdeel 2a in twee betekenissen gebruikt. De op www.eindexamen.nl digitaal gepubliceerde regeling is hersteld; hieronder is onderdeel 2a nogmaals afgedrukt maar dan met eenduidige verwijzingen. De vermelde paragrafen verwijzen naar de toelichting in de Regeling uit Gele katern nummer 8a en NIET naar de paragrafen in deze Septembermededeling.

2a. Vakspecifieke hulpmiddelen centraal examen algemene vakken vmbo

vak	leerweg	hulpmiddel
alle vakken	BB	computer *(4.9.a) ¹⁾
Nederlands	alle	woordenboek* (4.2)
moderne vreemde talen	alle	woordenboek* (4.3)
Engels	GL/TL	een woordenboek Nederlands-Engels * 4.3
Frans, Duits	KB	computer *(4.9.b) ²⁾
wiskunde	alle	een windroos of een geometrische driehoek
na/sk 1	alle	door de CEVO goedgekeurd informatiemateriaal * 4.7
na/sk 2	GL, TL	door de CEVO goedgekeurd informatiemateriaal * 4.7
dans, drama	GL, TL	computer * 4.9.c

- 1) Ingangsjaar: 2006, m.u.v. Frans, waar 2003 het ingangsjaar was
2) Ingangsjaar: Frans 2005, Duits 2006

Op grond van artikel 2 van de Regeling toegestane hulpmiddelen 2005 worden de volgende lijsten van bij het centraal examen 2005 toegestane hulpmiddelen gepubliceerd. Waar op een lijst meer dan één hulpmiddel staat, mag een kandidaat één van deze hulpmiddelen op het centraal examen gebruiken. Zie de regeling voor een vermelding van de vakken en schooltypen waar het hulpmiddel is toegestaan.

- a. Lijst van toegestane grafische rekenmachines
- Casio cfx 9850Gplus en cfx 9850GBplus
 - Hewlett Packard 38G of 39G
 - Sharp EL 9600, EL 9650 en EL 9900
 - Texas Instruments 84 of 84 plus silver edition
- Van bovengenoemde merken zijn ook de lagere typen toegestaan. Wel kunnen er opgaven zijn die met deze lagere typen niet goed gemaakt kunnen worden.

- b. Lijst van toegestane atlassen, alleen de papieren versie van:

- Grote Bosatlas, 51e druk
- Grote Bosatlas, 52e druk

- c. Lijst van informatieboeken:

- BINAS voor vwo en havo, 4e en 5e druk (natuurkunde, scheikunde, biologie vwo en havo)
- BioData, 1e druk (biologie vwo en havo)
- BINAS vmbo basis, informatieboek NaSk1 (ISBN 90.01.89.37.91), voor BB NaSk1
- BINAS vmbo kgt, informatieboek voor NaSk1 en NaSk 2 (ISBN 90.01.89.37.83), voor KB/GL/TL NaSk1 en NaSk2
- Opzoekboek Groen (Ontwikkelcentrum, Ede, artikelcode 21062), voor de landbouw-differentiaties Groene ruimte, Plantenteelt, Bloembinden en -schikken.

- d. Formulekaarten wiskunde

Voor alle centrale examens wiskunde in havo en vwo is de formulekaart toegestaan. Voor vmbo is geen formulekaart toegestaan maar zie ook III.3.7 over de meetkundeformules bij BB, KB en GL/TL.

Opmerkingen:

- a. Bij Grieks is het vanaf CE 2005 toegestaan het woordenboek van Ch. Hupperts te gebruiken inclusief het hierin opgenomen grammatica-overzicht en de alfabetische werkwoordenlijst. Ook is het toegestaan dit grammatica-overzicht en deze alfabetische werkwoordenlijst (als los boekje uitgegeven onder de naam Compendium) naast een ander Grieks woordenboek te gebruiken.
- b. de atlas is alleen toegestaan bij Aardrijkskunde havo en vwo, niet bij vmbo.
- c. het woordenboek Nederlands is alleen toegestaan bij Nederlands vmbo, niet bij havo en vwo.
- d. het opzoekboek Groen is toegestaan bij de differentiaties Groene Ruimte, Plantenteelt, en Bloembinden en -schikken. Bij het centraal examen in deze differentiaties wordt geen los informatief meer gevoegd. Het Opzoekboek is dan ook noodzakelijk.
- e. bij de moderne vreemde talen is in vmbo en vwo/havo een eindelijk woordenboek toegestaan dat in ieder geval een deel van de vreemde taal naar Nederlands bevat. Het is geen bezwaar als in dezelfde band ook een gedeelte van Nederlands naar de vreemde taal zit. Een afzonderlijke band met Nederlands naar de vreemde taal is echter niet toegestaan. Alleen bij Engels GL en TL geldt hierop een uitzondering: bij het examen Engels GL/TL zijn ook twee afzonderlijke banden En-Ne en Ne-En toegestaan.

- f. in het examenrooster 2005 zoals gepubliceerd in Gele katern 2004 nr 3, staat als hupmiddel bij het vak muziek (GL/TL) de computer vermeld. Dit is onjuist: muziek wordt in 2005 afgenomen op de van voorgaande jaren bekende wijze met een CD.

III. Mededelingen per schoolsoort en per vak

Als een vak in dit overzicht niet is opgenomen, zijn voor dit vak bij het examen 2005 geen specifieke bijzonderheden te melden.

III.1 Vakmededelingen vwo

III.1.1. Latijn en Grieks

- a. Thema's centraal examen klassieke taal en letterkunde 2005, VO/BOB/2002/19841, Gele katern nr. 12 van 23 april 2003
Grieks: geschiedschrijving, kernauteur Herodotus
Latijn: epiek, kernauteur Ovidius, schaduwauteur Vergilius
- b. Minimumtaaleisen: De eisen die met ingang van 2004 gelden zijn in november 2002 bekend gemaakt. Ze staan op www.eindexamen.nl.
- c. Bij Grieks is het vanaf CE 2005 toegestaan het woordenboek van Ch. Hupperts te gebruiken inclusief het hierin opgenomen grammatica-overzicht en de alfabetische werkwoordenlijst. Ook is het toegestaan dit grammatica-overzicht en deze alfabetische werkwoordenlijst (als los boekje uitgegeven onder de naam Compendium) naast een ander Grieks woordenboek te gebruiken.

III.1.2 Fries

In aanvulling op de regeling hulpmiddelen 2005 mag bij het examen Fries gebruik worden gemaakt van: een eendelig woordenboek dat een gedeelte Fries-Nederlands bevat. Een gedeelte Nederlands-Fries in dezelfde band is niet noodzakelijk maar ook niet verboden.

III.1.3 Geschiedenis

De domeinen waarover in 2005 centraal worden geëxamineerd, zijn vermeld in Gele katern 2001, nr. 18a, p. 86 t/m 95; VO/BOB-2001/28252 ; 24 juli 2001
Stofomschrijvingen van de thema's:

- a. "Met de loep op Lancashire", katoen en samenleving 1750-1850, Gele katern 18a, 25 juli 2001
- b. "Dekolonisatie en koude oorlog in Vietnam", Gele katern 6, 12 maart 2003

In de stofomschrijving van Dekolonisatie en Koude Oorlog in Vietnam zijn in het Gele katern, ook in de downloadversie op www.cfi.nl, enkele mogelijk verwarrende typografische fouten gesloten. De uitsluitend voor het vwo bedoelde passages zijn cursief gedrukt. En dat is op twee plaatsen misgelopen:

1. Blz. 26 in het Gele Katern van de Uitleg. Na paragraaf 1.3 (4. Azië raakt bij de Koude Oorlog betrokken), in paragraaf 1.4 dus, moet het cursieve gedeelte doorlopen van "besloot tot en met in Zuid-Korea gestationeerd" (op de volgende bladzijde).
2. Blz. 34 en 35 in het Gele Katern van de Uitleg. In hoofdstuk 7 is alleen de laatste paragraaf (7.4) uitsluitend voor het vwo bedoeld, de asterisk bij de andere paragrafen en de opmerking daarover, dienen te worden geschrapt

III.1.4 Aardrijkskunde

- a. Aanwijzing domeinen centraal examen aardrijkskunde vwo en havo 2002 tot en met 2007/2008 Uitleg Gele katern nr 9 van 10 april 2002.
- b. Domeinen in 2005:
- Actieve Aarde
 - Migratie en Mobiliteit
 - Vervoer en Ruimtelijke Inrichting
- c. Bij het examen is een atlas nodig. Toegestaan is de Grote Bosatlas, 51e druk, inclusief de basisstatistiek en het extra materiaal voor de tweede fase. Eveneens toegestaan is de 52e druk (alleen de papieren versie).
- d. Voor het vak aardrijkskunde is een explicitering van de domeinen van het centraal examen gemaakt, ingaande (vwo) 2005 en (havo) 2004. Deze is in november 2002 aan de scholen voor vwo en havo toegezonden, en staat ook op www.eindexamen.nl.

III.1.5 Wiskunde A

Bij de centrale examens wiskunde A1 en wiskunde A1,2 hoeft geen normaal waarschijnlijkheidspapier of enkel- en dubbellogaritmisch papier in de examenzaal aanwezig te zijn. Als dit papier bij het examen wiskunde A1 of wiskunde A1,2 nodig is, wordt het als bijlage bij het examen versprekt. Papier met ruiten van 1 cm bij 1 cm dient wél aanwezig te zijn.

Dit wijkt af van het gestelde in eerdere publicaties, bijvoorbeeld het examenrooster 2005 in Gele katern 17 van 25 juni 2003.

Mededelingen over de eindexamens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

III.1.6 Scheikunde

- Naamgeving van organische en anorganische stoffen, CEVO 87.205 van 25 augustus 1987.
- Correctievoorschriften met betrekking tot evenwichtsvoorwaarde en gebroken coëfficiënten, Gele katern nr. 23 van 2 oktober 1991.
- Bij de examens 2001 is gebleken dat onduidelijkheid bestaat over de reikwijdte van eindterm 194. In de septembermededeling van 2001 (nog te raadplegen via www.eindexamen.nl) staat hoe deze eindterm op het c.e. wordt bevestigd.

III.1.7 Biologie

Voor het vwo-examen biologie in 2005 en 2006 zijn subdomein C1 (Levenscyclus en erfelijke informatie) en subdomein C2 (Levenscyclus van de mens) uitgesloten. Eindterm 176 en de eindtermen van subdomein C3 (Levenscyclus van cellen) en E2 (Ontstaan en handhaving van verscheidenheid) zijn echter uitdrukkelijk niet uitgesloten. Voor een goede realisering van deze eindtermen moet de leerling bekend zijn met daartoe vereiste basisbegrippen van de genetica.

Ook zijn de eindtermen 198 t/m 201 niet uitgesloten; de kandidaat dient inzicht te hebben in de regeling van de voortplanting door middel van hormonen.

III.1.8 Maatschappijleer

- Thema's en domeinen centraal examen maatschappijleer havo 2005/2006 en vwo 2005/2006/2007: VO/BOB-2002/23003, 31 juli 2002, Gele katern 2002, nr. 18, p. 74 en 75
- Naast het vaste domein Politieke besluitvorming (inclusief het subdomein Internationale betrekkingen) worden in 2005 centraal geëxamineerd: domein E (Mens en werk) en domein C (Massamedia).
- Daarnaast worden op het centraal examen bepaalde vaardigheden, de benaderingswijze van het vak en de basisbegrippen getoetst. Ook kunnen op het vwo-examen vragen aan bod komen die een beroep doen op (kennis van) onderzoeksvaardigheden.
- Bij de eindtermen van de domeinen in het c.e. heeft de CEVO toelichtingen vastgesteld: De 'Toelichtingen bij de eindtermen van de domeinen Vaardigheden en benaderingswijze, Politieke besluitvorming, Mens en werk en Ontwikkelingssamenwerking uit het examenprogramma profielen vwo (vrije deel)', staan op www.eindexamen.nl, en zijn in november 2002 toegezonden aan de scholen die maatschappijleer als eind-examenvak hebben. De toelichting bij domein C (Massamedia) wordt binnenkort gepubliceerd op

www.eindexamen.nl. Volledigheidshalve:

Ontwikkelingssamenwerking staat wél in de gepubliceerde toelichting maar wordt in 2005 niet centraal geëxamineerd. De oorspronkelijke publicatie 'Examenprogramma Maatschappijleer, Tweede fase havo en vwo vanaf 1999, Eindtermen en toelichtingen' is hiermee voor wat betreft het centraal examen verval-

III.1.9 CKV2 en CKV3.

- Regeling onderwerpen van het centraal examen culturele en kunstzinnige vorming 2, VO/BOB-1999/25465, Gele katern 18a van 7 juli 1999
- Verplichting CKV2,3 en examen CKV2 in 2001 en volgende jaren, VO/BOB/2000/24871 van 7 september 2000, Gele katern nr. 21 van 20 september 2000.
- Ontvangstdata toetsen per aangetekende post:
 - 23 maart 2005, toetsen 1e afnametijdstip (havo en vwo)
 - 13 april 2005, toetsen 2e afnametijdstip (havo en vwo)
- Examendata CKV-2 in 2005 (zie ook Gele katern nr 10 van 25 juni 2003):
 - havo: woensdag 6 april 2005, en woensdag 27 april 2005, van 9 tot 12 uur.
 - vwo: donderdag 7 april 2005 en donderdag 28 april 2005, van 9 tot 12 uur
- Publicatie normering
 - 19 april vanaf 17.00 uur, N-term eerste afname (havo en vwo)
 - 29 april vanaf 17.00 uur, N-term tweede afname (havo en vwo)

De normen worden gepubliceerd op www.citogroep.nl. Als er geen bijzonderheden zijn is de norm voor de toets voor de tweede afname gelijk aan de norm voor de toets voor de eerste afname.

f. Systeemeisen.

In 2005 is een computer nodig met een kloksnelheid van 450 MHz, en verder een geluidskaart, koptelefoon en een Cd-romspeler minimaal 24x. De handleiding voor de afname van het examen CKV2 wordt in maart door de Citogroep toegezonden. De handleiding zal ook op www.cevo.nl geplaatst worden. Bij een lagere snelheid van de CD-ROM-speler kunnen de examenbestanden ook naar de harde schijf van de leerlingcomputer worden gekopieerd.

N.B.

Het ruime gebruik van multimedia leidt tot een hoge snelheid van data-overdracht. Afname via een netwerk (bijvoorbeeld een terminal server systeem) is daardoor niet mogelijk.

III.1.10 Muziek

Eindexamenprogramma, Gele katern nr. 4 van 31 januari 1990.

III.1.11 Tekenen, handenarbeid, textiele werkvormen

- Examenprogramma: Uitleg OenW-Regelingen nr. 14 van 2 juni 1993
- Thema beeldende vakken vwo centraal examen 2005 (zie Gele katern 11/12 van 7 juli 2004): Kunst, kennis, kunde. Raakvlakken tussen kunst, wetenschap en techniek. Het thema is uitgewerkt in de bundel 'Kunst, kennis en kunde I', die ook gold voor het centraal examen 2003. De bundel voor het examen 2005 is een heruitgave die van de uitgave voor 2003 enigszins afwijkt. De bundel voor het examen 2005 is verkrijgbaar bij de Citogroep: www.winkelvo.citogroep.nl of bij klantenservice@citogroep.nl
Artikelnummer 58374, prijs € 12,50.

III.1.12 Filosofie

- Onderwerpen en eindtermen filosofie centraal examen vwo 2004 en 2005, VO/BOB/2002/56626, Gele katern 6 van 22 januari 2003. Het onderwerp is 'Deugdethiek'.
- In plaats van een reader is er een examencahier: Deugdelijk Leven, P. van Tongeren, uitgeverij SUN, ISBN 9058751120.

III. 2 Vakmededelingen havo

III.2.1. Fries

In aanvulling op de regeling hulpmiddelen 2005 mag bij het examen Fries gebruik worden gemaakt van: een eendelig woordenboek dat een gedeelte Fries-Nederlands bevat. Een gedeelte Nederlands-Fries in dezelfde band is niet noodzakelijk maar ook niet verboden.

III.2.2 Geschiedenis

zie bij vwo.

III.2.3 Aardrijkskunde

- Aanwijzing domein centraal examen aardrijkskunde vwo en havo, 2002-2007/8, VO/BOB-2002-6495 van 6 maart 2002, Uitleg Gele katern nr 9 van 10 april 2002.
- Domeinen in 2005:
 - Natuur en milieu
 - Migratie en vervoer
- Bij het examen is een atlas nodig. Toegestaan is de Grote Bosatlas, 51e druk, inclusief de basisstatistiek en het extra materiaal voor de tweede fase, of de 52e druk (papieren versie)
- Voor het vak aardrijkskunde is een explicitering van de domeinen van het centraal examen gemaakt, ingaande (vwo) 2005 en (havo) 2004. Deze is in november 2002 aan de scholen voor vwo en havo toegezonden en staat op www.eindexamen.nl.

III.2.4 Wiskunde A1,2

Het examen wiskunde A1,2 havo wordt in 2005 gezet in een grotere letter (punt 11). Groot schrift van wiskunde A1,2 kan niet worden besteld, de school mag het examen wel zelf vergroten. Voor nadere informatie: zie de IBG-informatie bij het bestelformulier examens dat in september aan de scholen is gezonden.

III.2.5 Natuurkunde

- Voor natuurkunde 1 is in (2004 en) 2005 aangewezen als subdomein waarover het c.e. zich niet uitstrekt: van Domein C, Beeld en geluid, Subdomein C1, Beeld en geluid waarnemen (22-27)
- Voor natuurkunde 1,2 is in (2004 en) 2005 aangewezen als subdomein waarover het c.e. zich niet uitstrekt: van Domein C, Beeld en geluid, Subdomein C2, Eigentrillingen en golven (28-33)
Naar aanleiding van vragen hierover: C1 is alleen uitgesloten van natuurkunde1. Op het c.e. van natuurkunde 1,2 kunnen wel vragen gesteld worden die op dit subdomein betrekking hebben.

III.2.6 Biologie

Voor het havo-examen 2005 zijn de subdomeinen C2 (Voortplanting, groei en ontwikkeling van de mens), D2 (Stofwisseling van planten) en E6 (Huid en immuniteit) uitgesloten.
De eindtermen 156 en 157 zijn echter uitdrukkelijk niet uitgesloten. De kandidaat dient dus inzicht te hebben in de regeling van de voortplanting door middel van hormonen.

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

III.2.7 Maatschappijleer

- Thema's en domeinen centraal examen maatschappijleer havo 2005/2006 en vwo 2005/2006/2007: VO/BOB-2002/23003, 31 juli 2002, Gele katern 2002, nr. 18, p. 74 en 75
- Naast domein B Politieke besluitvorming worden in het centraal examen 2005 geëxamineerd domein C Massamedia en domein E Mens en Werk. Daarnaast worden op het centraal examen bepaalde vaardigheden, de benaderingswijze van het vak en de basisbegrippen getoetst.
- Bij de eindtermen van de domeinen in het c.e. heeft de CEVO toelichtingen vastgesteld: De "Toelichtingen bij de eindtermen van de domeinen Vaardigheden en benaderingswijze, Politieke besluitvorming, Massamedia en Criminaliteit en rechtsstaat uit het examenprogramma profielen havo (vrije deel)' staan op www.eindexamen.nl en zijn in november 2002 toegezonden aan de scholen die maatschappijleer als eind-examenvak hebben. De toelichting op domein E Mens en Werk wordt binnenkort op www.eindexamen.nl gepubliceerd. Volledigheidshalve: Criminaliteit en rechtsstaat staat wél in de eerder gepubliceerde toelichting maar wordt in 2005 niet centraal geëxamineerd. De oorspronkelijke publicatie 'Examenprogramma Maatschappijleer, Tweede fase havo en vwo vanaf 1999, Eindtermen en toelichtingen' is hiermee voor het centraal examen vervallen.

III.2.8 Filosofie

- Onderwerpen en eindtermen filosofie centraal examen havo 2004 en 2005, VO/BOB/2002/56626, Gele katern, nr 6 van 22 januari 2003. Het onderwerp is 'Mens en Machine'.
- In plaats van een reader is er een examencahier: Mens-Machine, M. Lievers, uitgeverij Boom, ISBN 9053528806.

III.2.9 Muziek

Programma vastgesteld: 10 oktober 1978, kenmerk VO/AV/J-663.839. Gepubliceerd: circulaire d.d.18 augustus 1982, kenmerk VO/AVO 82-30.

Datum van inwerkingtreding: 1 augustus 1978.

III.2.10 Tekenen, handenarbeid en textiele werkvormen.

- Examenprogramma: Vastgesteld:18 augustus 1982. Circulaire van 18 augustus1982, kenmerk C820278 VO/AVO 82-30

- Sinds 2003 hebben deze vakken hetzelfde centraal examen. Er zijn dus geen specifieke delen meer voor tekenen, handenarbeid en textiele werkvormen.
- Het centraal examen heeft betrekking op de periode van het Romaans tot heden, met nadruk op de periode na 1850. Kunst, architectuur en vormgeving van 1850 tot heden komen derhalve in het examen aan de orde. In het examen 2005 zal uit de periode vóór 1850 aandacht worden besteed aan de gotiek en de Renaissance.

III.2.11 CKV 2 en 3

zie vwo CKV2 en 3

III.3 Vmbo algemene vakken.

III.3.1. Algemene opmerkingen

De exameneenheden die in het centraal examen worden getoetst, staan in de regeling Aanwijzing exameneenheden centrale examens algemene vakken voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) 2006 en 2007, CEVO-03/449 van 19 augustus 2003, Gele katern nr. 19 van 10 september 2003. Deze regeling vermeldt ook de exameneenheden van 2004 en 2005, zoals vastgesteld en gepubliceerd in september 2000.

De BB-examens hebben geen overlap met de examens in de andere leerwegen. De KB-examens overlappen voor ongeveer de helft met de GL/TL examens.

De kandidaten maken het BB-examen in het opgavenboekje, of in een bij het examen gevoegde uitwerkbijlage.

Voor alle vakken, ook voor de vakken die in onderstaand overzicht niet worden genoemd, is de "aanwijzing exameneenheden centrale examens" (zie hierboven) ook bij het centraal examen 2005 van groot belang.

III.3.2 Nederlands

- Bij het centraal examen in alle leerwegen vmbo is het gebruik van een woordenboek toegestaan.
- De tweede correctie strekt zich alleen uit over het leesvaardigheids gedeelte van het examen. De score voor het schrijfvaardigheids gedeelte wordt vastgesteld door de examinerator. Wel wordt het gehele examenwerk aan de tweede corrector gezonden.
- Bij het GL/TL-examen worden in het examen van 2005 de schrijfvaardigheid en de leesvaardigheid in één zitting getoetst, zoals in het KB-examen. In het onderdeel schrijfvaardigheid wordt niet teruggegrepen op het sectorwerkstuk. Het zgn. formulier gedocumenteerd schrijven is dus bij het centraal examen niet meer toege-

staan. De schrijfpdracht(en) zullen vergelijkbaar zijn met de schrijfpdrachten uit 2003 en 2004 die niet op het sectorwerkstuk teruggrepen. Er wordt geen gebruik gemaakt van een bronnenboekje, de gegevens voor het maken van de schrijfpdrachten staan in de opdrachten zelf.

De algemene regel dat de computer als schrijfgereit bij het examen gebruikt kan worden, geldt ook bij het vak Nederlands.

- d. Het examen GL/TL Nederlands 2005 bestaat uit de volgende onderdelen:
- twee teksten met tekstbegripvragen
 - een samenvattingsopdracht
 - een advertentie met vragen naar beeld en opmaak
 - twee schrijfpdrachten.
- e. Het examen KB Nederlands bestaat in 2005 uit de volgende onderdelen:
- een opgave voor Zoekend Lezen
 - een of twee teksten met tekstbegripvragen
 - een advertentie met vragen naar beeld en opmaak
 - een samenvattingsopdracht
 - twee schrijfpdrachten
- f. Voor GL/TL is bovenstaande globale beschrijving opgenomen vanwege de wijziging in de opzet van het centraal examen Nederlands GL/TL. Voor KB is de beschrijving opgenomen omdat in 2004 de opname van een samenvatting (in afwijking van 2003) voor verwarring zorgde.

III.3.3 Fries

In aanvulling op de regeling hulpmiddelen 2005 mag bij het examen Fries gebruik worden gemaakt van: een eendelig woordenboek dat een gedeelte Fries-Nederlands bevat. Een gedeelte Nederlands-Fries in dezelfde band is niet noodzakelijk maar ook niet verboden.

III.3.4 Moderne vreemde talen

- a. Voor alle moderne vreemde talen geldt
De kandidaten maken het werk op een bij het examen gevoegde uitwerkbijlage. De school hoeft geen leerling-antwoordblad te downloaden.
- b. Spaans, Turks en Arabisch hebben in het vmbo alleen in GL en TL een centraal examen.
- c. Bij het examen Engels GL/TL wordt in het centraal schriftelijk examen naast de leesvaardigheid ook de schrijfvaardigheid getoetst. De kandidaten mogen bij dit examen gebruik maken van zowel een woordenboek Engels-Nederlands als een woordenboek Nederlands-Engels, ook als deze elk in afzonderlijke banden zitten. Bij de overige examens moderne vreem-

de talen (ook Engels KB en BB) zijn twee afzonderlijke banden niet toegestaan.

- d. Frans BB: Voor de afname van het examen is een computer nodig, met geluid (en koptelefoon). Er is geen papieren versie. De opgaven verschijnen op het beeldscherm, de antwoorden worden in 2005 nog gegeven op een papieren antwoordblad. Dat antwoordblad staat als tekstbestand op de CD-ROM met het examen en kan door de school worden geprint en vermenigvuldigd.

III.3.5 geschiedenis

Bij de eindtermen van de exameneenheden zijn toelichtingen gemaakt. Deze zijn bij het centraal examen 2005 van toepassing. De toelichtingen zijn vanaf 1 oktober 2004 te vinden via www.eindexamen.nl

III.3.6 aardrijkskunde

Bij de eindtermen van de exameneenheden zijn toelichtingen gemaakt. Deze zijn bij het centraal examen 2005 van toepassing. De toelichtingen zijn vanaf 1 oktober 2004 te vinden via www.eindexamen.nl

III.3.7 wiskunde

Het centraal examen wiskunde GL/TL wordt in 2005 standaard in een grotere letter gezet (punt 11). Grootschrift wordt voor het examen wiskunde GL/TL niet meer geleverd, de school kan wel zelf voor grootschrift zorgen. Zie de informatie van de IB-Groep bij de examenbestelformulieren.

De exameneenheid Meetkunde (K6) wordt in 2005 centraal geëxamineerd. In het examenprogramma van de drie leerwegen is van enkele meetkundeformules aangegeven dat de kandidaat de formule niet hoeft te kennen maar er wel berekeningen mee moet kunnen uitvoeren.

Bij BB moet de kandidaat oppervlakte en omtrek van een cirkel, en inhoud van een prisma, kunnen berekenen aan de hand van een gegeven formule. Als de formule moet worden toegepast, staat deze vermeld bij de opdracht waarin de formule moet worden gebruikt.

Bij KB en GL/TL gaat het om oppervlakte en omtrek van de cirkel, en om inhoud van prisma, piramide, kegel, bol en cilinder. In de examens wiskunde KB en GL/TL is op de tweede pagina een lijst met de zeven formules opgenomen.

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

III.3.8 NaSk 1

Naar aanleiding van vragen wordt het volgende opgemerkt:

De lijst in K3 met formules en woordformules bepaalt welke formules in het centraal examen gehanteerd kunnen worden. Als een begrip nader wordt uitgewerkt in een groep die in 2005 niet centraal wordt geëxamineerd, dan kan de bij dat begrip horende formule in het examen op grond van K3 een rol spelen. Op www.eindexamen.nl wordt e.e.a. geïllustreerd aan de hand van voorbeelden.

III.3.9 Economie

Voor GL en TL geldt:

Aan de stof voor het centraal examen is toegevoegd exameneenheid K6 (Overheid en Bestuur).

De stof van het verrijksdeel (V1) dat al deel uitmaakte van het centraal examen, omvatte al de inhoud van K6. Door de uitbreiding met K6 wordt dan ook de examenstof feitelijk niet uitgebreid.

III.3.10 Maatschappijleer 2

Bij de eindtermen van de exameneenheden zijn toelichtingen gemaakt. Deze zijn bij het centraal examen het uitgangspunt voor de examenconstructie en worden bij de kandidaten bekend verondersteld. Deze toelichtingen zijn te vinden in de vmbo-examengids, te bereiken via www.Citogroep.nl of via www.vmbo.nl. De toelichtingen bij Politiek en Beleid en bij Multiculturele samenleving zijn vernieuwd en vanaf 1 oktober 2004 ook te vinden via www.eindexamen.nl

III.3.11 Beeldende vakken 2

a. Thema voor cse en cpe

In 2005 is het thema voor cse en cpe Geraakt! Het heeft betrekking op beeldende kunst en vormgeving waarbij emoties centraal staan. Het thema Geraakt! impliceert dat de kandidaat - naast de reguliere exameneisen:

- beeldend werk waarin emoties - zowel positieve als negatieve - worden verbeeld of worden opgeroepen, kan analyseren aan de hand van aspecten van de voorstelling en vormgeving
- in eigen beeldend werk aspecten van de voorstelling en vormgeving zo kan aanwenden dat deze een bijdrage leveren aan het verbeelden van - een positieve dan wel negatieve - emotie.

b. cpe 2005 beeldende vakken 2: data, tijdsduur, en beoordeling

Het cpe wordt afgenomen tussen 21 maart en 23 mei.

De tijdsduur van het cpe bedraagt 12 klokuren, die de school naar eigen inzicht kan inroosteren. Op de dag van de eerste zitting ontvangen de kandidaten het opgavenboekje. Beoordeling van het cpe vindt plaats door de eigen docent en een mede-examinator, door het bevoegd gezag van de school benoemd. Beide zijn gehouden aan de score-omzettingsschaal zoals die is aangegeven in de instructie voor de docent.

c. cpe 2005 beeldende vakken 2: exameneisen

Tekenen

De kandidaat kan een tweedimensionaal werkstuk maken waarbij een positieve of negatieve emotie centraal staat.

Handenarbeid / Textiele Werkvormen

De kandidaat kan een driedimensionaal werkstuk maken waarbij een positieve of negatieve emotie centraal staat

Audiovisuele Vormgeving

De kandidaat kan een stilstaand of bewegend beeld en geluid (sbbg) maken waarbij een positieve of negatieve emotie centraal staat

d. cse 2005 beeldende vakken 2:structuur en beoordeling
Het centraal schriftelijk examen is voor de vier disciplines identiek. Het CSE bestaat uit ongeveer 40 vragen, verdeeld over vier blokken waarvan drie een inhoudelijke relatie met het thema Geraakt! hebben. Bij het vierde blok is die relatie geringer: daar ligt de nadruk op 'algemene kunstbeschuwing'.

Het cse beeldend kent een externe tweede correctie zoals bij cse's gebruikelijk.

e. cse 2005:Exameneisen

Het cse heeft betrekking op:

- religieuze kunst waarin pijn en verdriet - zoals kruiseringen - worden verbeeld
- herdenkingsmonumenten - zoals die van Auguste Rodin, Ossip Zadkine, Daniël Libeskind en Michael Arad - waarin verwezen wordt naar oorlogen en aanslagen
- expressionistische werken - zoals die van Edward Munch - waarin emoties centraal staan
- beeldend werk van Petra Hartman, waarbij zij littekens als uitgangspunt neemt
- beeldend werk van Lucy Orta t.b.v. eenzame figuren en daklozen (www.studioorta.free.fr)
- gevechtstenues - zoals harnassen - en punkkleding

f. Magazine

Ten behoeve van dit thema verschijnt het magazine Geraakt! dat tegelijkertijd met de cpe-documenten op 22 februari aan de scholen wordt verstuurd. Het magazine is voor de beeldende disciplines identiek en bevat informatie over de verschillende wijzen waarop en intenties waarmee kunstenaars emoties in beeld brengen.

Het magazine is een 8 pagina's tellende kleurenbijlage met een korte omschrijving van de cpe-opdracht.

Daarnaast gaat het in op de werkprocessen van enkele kunstenaars, i.c. Roy Wolfs en Petra Hartman, die veelal emoties als uitgangspunt voor hun werk nemen. Tot slot is er divers autonoom en toegepast werk opgenomen waarbij emoties een belangrijke rol spelen.

Een aantal van de objecten en kunstenaars uit dit magazine zal ook in het cse aan de orde komen.

g. het examenprogramma beeldende vakken vmbo is te vinden via www.eindexamen.nl. Kies in de bovenbalk VMBO TL, dan "kunstvakken en lo", dan "kunstvakken2 beeldend/foto" en daarna is het examenprogramma in Word downloadbaar.

III.3.12 Dans 2 en Drama 2

- a. Voor de afname is een computer nodig die minimaal voldoet aan de volgende systeemeisen:
- processor: Pentium III 450 MHz, geheugen 64 Mb
 - videokaart: geheugen 16 Mb
 - koptelefoon.
- b. Het cse dans2 en drama2 bestaat uit een aantal vragenblokken naar aanleiding van voorstellingen. Van één voorstelling ontvangt de school met kandidaten dans2 en/of drama2, in de eerste helft van het schooljaar een registratie op VHS-band of CD-ROM, om de kandidaten vooraf kennis te kunnen laten maken met deze voorstelling. Scholen met examenkandidaten dans2 en/of drama2 ontvangen ten behoeve van de afname een handleiding en een CD-ROM.

III.4 Mededelingen centrale examens beroepsgericht

III.4.1 Algemene opmerkingen

De opzet van de examens is vergelijkbaar met die van de examens van 2004, met dien verstande dat voor de basisberoepsgerichte leerweg het cspe vanaf 2005 de enige vorm is van het centraal examen beroepsgericht. In 2005 zijn een afzonderlijk cse en cpe BB niet beschikbaar. In 2004 konden de scholen nog kiezen tussen cspe, waarbij de vaktheorie en praktijk geïntegreerd worden getoetst, of een apart cpe en cse. 80% van de BB-leerlingen legde in 2004 een cspe af.

De scholen die in 2004 nog deelnamen aan cpe/cse BB kunnen via www.vmbo-examengids.nl kennis nemen van de cspe's 2004. Alle bij het cspe behorende examendocumenten, met uitzondering van de digitale minitoetsen, zijn via deze website downloadbaar. In september 2004 verstuurt Citogroep een cd-rom met de digitale minitoetsen 2004

aan de examensecretaris van iedere 'cpe/cse-school'. Ook de voorbeeld-cspe's van 2003, die nog uitsluitend papieren minitoetsen bevatten, zijn beschikbaar via www.vmbo-examengids.nl.

In het algemeen geldt:

- Eindtermen die noodzakelijk zijn voor de aangewezen exameneenheden, en mogelijk in andere dan deze exameneenheden zijn verworven, kunnen deel uitmaken van de toetsing in de centrale examens.
- Voor praktische eindtermen van de examenprogramma's geldt dat ook de onderliggende theorie geëxamineerd kan worden (in cspe BB, resp. cse KB, resp. cse GL).
- Het cse GL overlapt enigszins met het cse KB.
- Bij de examens wordt er van uitgegaan dat de kandidaten de standaardhulpmiddelen tijdens het examens bij zich hebben.

Sinds de invoering van de centrale examens beroepsgericht is in 2005 voor het eerst sprake van wisselende exameneenheden ten opzichte van het voorafgaande examenjaar.

De examenstof voor de centrale examens 2005 (de c.e.-stof) verschilt bij veel beroepsgerichte examens ten opzichte van het examenjaar 2004.

De exameneenheden waarover het centraal examen 2005 (inclusief het cspe) zich uitstrekt zijn opnieuw geplaatst in het Gele katern nr. 8b van 28 april 2004 en voor de landbouw-examens in Gele katern nr. 15 van 29 september 2004, en zijn te raadplegen op www.eindexamen.nl.

In bijgaand overzicht is aangegeven voor welke examens de c.e.-stof verschilt.

Mededelingen over de eindexamens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

7,2
6,4

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Verschilt de stof voor het c.e. 2005 van die voor het c.e. 2004?

	cspe BB	cse KB	cse GL
Bouwtechniek-timmeren	ja	ja	nee
Bouwtechniek-metselen	nee	nee	nee
Bouwtechniek-schilderen	ja	ja	nee
Bouwtechniek-breed	ja	ja	nee
Elektrotechniek	ja	ja	nee
Grafische techniek	ja	ja	nee
Installatietechniek	ja	ja	nee
Metaaltechniek	ja	ja	nee
Transport en Logistiek	ja	ja	nee
Voertuigentechniek	ja	nee	nee
Instalektro	nee	nee	nee
Metalektro	nee	nee	nee
Uiterlijke Verzorging	ja	ja	ja
Verzorging	ja	ja	ja
Zorg-en-welzijn-breed	ja	ja	ja
Administratie	ja	nee	nee
Consumptief-horeca	ja ¹⁾	ja ¹⁾	ja ¹⁾
Consumptief-bakken	ja ¹⁾	ja ¹⁾	ja ¹⁾
Consumptief-breed	ja ²⁾	ja ²⁾	ja ²⁾
Handel en verkoop	ja	ja	nee
Mode en commercie	ja	nee	nee
Handel en administratie	ja	nee	nee
Landbouw plantenteelt	nee	nee	nee
Landbouw groene ruimte	nee	nee	nee
Landbouw bloembinden	nee	nee	nee
Landbouw dierhouderij	nee	nee	nee
Landbouw vap	nee	nee	nee
Landbouw agr. bedrijfs-economie	-	nee	-
Landbouw agr techniek	-	nee	-
Landbouw-breed	ja	ja	ja

- 1) De producten en/of gerechten die kunnen worden getoetst verschillen maar de exameneenheden verschillen niet.
- 2) Behalve verschillen in exameneenheden zijn er ook verschillen in technieken en producten/gerechten die getoetst kunnen worden.

cie KB

Voor beide examenjaren 2004 en 2005 is de c.e-stof voor de cie KB als volgt omschreven:

- De cie KB heeft betrekking op de exameneenheden K/2 'Profesionele vaardigheden' en V/1 'Integratieve opdracht' en kan daarnaast betrekking hebben op alle overige exameneenheden van het kerndeel. Met dien verstande dat bij de constructie de richtlijn dat 1/3 deel van het examenprogramma centraal wordt geëxamineerd ook voor de cie in acht wordt genomen en dat de

cie zoveel mogelijk betrekking heeft op dezelfde exameneenheden die in het cse KB en/of het cspe BB worden getoetst.

Formeel betekent dit dat de stof waaruit voor de cie 2005 geput kan worden niet verschilt van die van 2004. In de praktijk zal de c.e.-stof voor de cie bij veel beroepsgerichte vakken 'meebewegen' met de c.e-stof voor cse KB en/of cspe BB.

- Voor de beroepsgerichte programma's in de sectoren zorg en welzijn, economie en landbouw zijn de eindtermen van het verrijksdeel V/1 gewijzigd *). Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de cie 2005.

*) zie II.4, de regelingen 23 en 24a

III.4.2 Aanlevering van praktijkexamens 'beroepsgericht': cspe BB en cie KB

Op drie tijdstippen ontvangt de school een zending met (papier en/of digitale) examendocumenten.

- eind januari/begin februari eerste zending van de Citogroep
- medio maart tweede zending eveneens van de Citogroep
- eveneens medio maart derde zending van de IB-Groep

De eerste zending (eind januari/begin februari vanuit de Citogroep) is bestemd voor de examinator die de inhoud kortsluit met de examensecretaris.

Als deze zending op 14 februari nog niet is ontvangen, dient de examensecretaris onverwijld contact op te nemen met:

- de Citogroep,
Bedrijfsbureau Unit VO,
Postbus 1034,
6801 MG Arnhem,
e-mail: vo@citogroep.nl .

Per praktijkexamen bevat de eerste zending twee exemplaren van de volgende examendocumenten:

- examenopgaven, zie ook III.4.7
 - evt. bijlagen
 - evt. uitwerkbladen
 - instructie voor de examinator
 - evt. bijzondere materialen (zoals A1- en A3-tekeningen)
- Aan de hand van de inhoud van deze envelop kunnen examinator en examensecretaris de organisatie van het praktijkexamen tot in detail afstemmen.

De tweede zending (medio maart vanuit de Citogroep) bevat:

- een of meer cd-roms met de bestanden bij alle beroepsgerichte praktijkexamens, zie ook III.4.5
- een handleiding voor het ICT-gebruik, zie ook III.4.5

- per praktijkexamen: twee (papieren) exemplaren van het correctievoorschrift

Indien deze zending op 21 maart nog niet ontvangen is, dient de examensecretaris onverwijld contact op te nemen met:

- de Citogroep,
Bedrijfsbureau Unit VO,
Postbus 1034,
6801 MG Arnhem,
e-mail: vo@citogroep.nl .

Voor anderen dan de examensecretaris en de desbetreffende examinatoren blijven de examendocumenten geheim. Bij digitale examendocumenten kan de systeembeheerder hierop een uitzondering vormen.

De derde zending (medio maart vanuit de IB-Groep) bevat de papieren examendocumenten voor de kandidaten. Deze zending bevat enveloppen met in leerlingenaantal:

- examenopgaven, zie ook III.4.7
- evt. bijlagen
- evt. uitwerkbladen
- evt. bijzondere materialen (zoals A1- en A3-tekeningen)

Bij problemen gelieve de examensecretaris direct contact op te nemen met:

- de IB-Groep,
afdeling Examendiensten in Groningen,
tel 050 - 5998933.

III.4.3 Richtlijnen bij de praktijkexamens: cspe BB en cie KB

De vorige Septembermededeling bevatte richtlijnen voor de voorbereiding, de uitvoering en de beoordeling van de praktijkexamens (Septembermededeling over de eindexamens 2004, onderdeel III.4.4, Gele katern nr. 22/23 van 8 oktober 2003). Deze richtlijnen gelden ook in 2005 en zijn opgenomen in de instructie voor de examinator bij de praktijkexamens 2005.

III.4.4 Gegevensverzameling over de praktijkexamens

De gegevensverzameling over cspe en cie verloopt in 2005 op dezelfde wijze als het afgelopen examenjaar.

III.4.5 Handleiding ICT-gebruik en cd-rom met minitoetsen en bestanden bij praktische opdrachten

Bij veel praktijkexamens (cspe en cie) moet de computer gebruikt worden bij één of meer praktische opdrachten. Daarnaast wordt de computer gebruikt bij de minitoetsen van het cspe (zie ook III.4.7).

Half maart 2005 (tweede zending, zie III.4.2) ontvangen de scholen een handleiding voor het ICT-gebruik tijdens de praktijkexamens en een of meer cd-roms met de minitoetsen (bij cspe) en bestanden bij praktische opdrachten (bij cspe en/of cie).

Het afgelopen jaar waren er nog afzonderlijke handleidingen voor resp. de minitoetsen en de ICT-toepassingen bij praktische opdrachten (downloadbaar van www.vmbo-examengids.nl). In het examenjaar 2005 wordt deze informatie gebundeld in één handleiding.

Bij vragen over computergebruik in het cspe BB en de cie KB kunt u contact opnemen met een speciaal daartoe ingerichte helpdesk van de Citogroep. In de begeleidende brief die u bij de handleiding en de cd-rom(s) ontvangt, is vermeld hoe en wanneer u de helpdesk kunt bereiken.

De examensecretaris stelt de betrokken functionarissen (onder meer de desbetreffende examinatoren, de ICT-coördinator en de systeembeheerder) in kennis van de handleiding en de cd-rom.

Net zoals voor de overige onderdelen van de praktijkexamens, bepaalt de school voor de computeropdrachten en de minitoetsen zelf hoeveel kandidaten men gelijktijdig wil examineren. Bij een examenafname in het praktijklokaal zullen in het algemeen ongeveer drie tot zes kandidaten op het zelfde moment werken aan een ICT-opdracht in het praktijkexamen. Bij een afname in een computerlokaal kunnen de aantallen groter zijn.

III.4.6 ICT-toepassingen praktijkexamens 2005

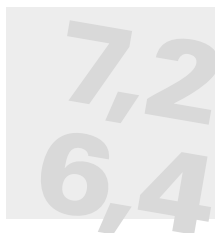
Van ieder praktijkexamen 2005 is vanaf 1 oktober 2004 een overzicht beschikbaar waarin per praktijkexamen het ICT-gebruik vermeld. Dit overzicht kan worden geraadpleegd via doorklikken in de digitale versie van deze Septembermededeling op www.eindexamen.nl

III.4.7 Specifieke informatie over het cspe BB

Naast praktische opdrachten, zoals die ook in het cpe konden voorkomen, kennen de cspe's opdrachten waarin de bijhorende vaktheorie getoetst wordt. Dit gebeurt onder meer door minitoetsen, die uit een klein aantal theorievra-

Mededelingen over de eindexamens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

gen bestaan. Minitoetsen gaan in het cspe direct vooraf aan een praktische opdracht of volgen er direct op. Omdat niet alle kandidaten gelijktijdig worden geëxamineerd, heeft de examinerator van iedere minitoets diverse varianten ter beschikking.

Naar alle waarschijnlijkheid worden de minitoetsen bij het cspe vanaf 2006 uitsluitend afgenomen met de computer, die direct de score van de leerling genereert. Daarom verdient het aanbeveling om reeds in 2005 de minitoetsen voor zo veel mogelijk vakken op de computer af te nemen. De afname van de digitale minitoetsen geschiedt in 2005 technisch op exact dezelfde wijze als in 2004. Scholen die het cspe in 2005 voor het eerst afnemen kunnen de cd-rom met de minitoetsen van 2004 (zie III.4.1) gebruiken om te oefenen met de afname.

In 2005 kan, net als bij het cspe 2004, nog gebruik gemaakt worden van papieren minitoetsen. Deze versie van de minitoets wordt als print direct file (PDF) op de cd-rom(s) bij de tweede zending vanuit Cito (zie III.4.2) aan de school geleverd, dus niet meer op papier. Door uitprinten van de PDF kan aan de kandidaat een papieren minitoets worden geleverd. Papieren minitoetsen maken derhalve geen deel uit van de zending praktijkexamens in leerlingenaantallen vanuit de IB-Groep (zie III.4.2).

III.5. Vmbo, informatie per beroepsgericht programma

III.5.1 Praktijkexamens (cspe en cie)

Van ieder praktijkexamen 2005 is vanaf 1 december 2004 een overzicht beschikbaar waarin per onderdeel de tijdsduur, de toegestane hulpmiddelen en (bij het cspe) de plaats van de minitoetsen is vermeld. Bovendien is het ICT-gebruik (nogmaals, zie ook III.4.6) in deze overzichten opgenomen.

Dit overzicht kan worden geraadpleegd via doorklikken in de digitale versie van deze Septembermededeling op www.eindexamen.nl

III.5.1a Plantenteelt

Het cspe en de cie voor plantenteelt (open en gesloten teelten) gaan in 2005 over het scheuren van vaste planten. Iedere kandidaat moet ongeveer 20 à 30 scheuringen maken en die oppotten of uitzetten. Om over voldoende vaste planten te kunnen beschikken, wordt aangeraden om een aantal 'moederbedden' te maken. De kandidaat moet de moederplant zelf uitsteken. Voorbeelden van goed te scheuren vaste planten zijn: Aster hybriden, Achillea, Solidago, Campanula en Centaurea.

III.5.2 Toegestane hulpmiddelen bij schriftelijke examens

III.5.2a Elektrotechniek

Bij de centrale examens elektrotechniek was voorheen een formulelijst toegestaan en soms ook nodig. Met ingang van het examen 2005 is de formulelijst vmbo niet meer nodig. Indien nodig wordt een formule toegevoegd bij een opgave in het examen.

III.5.2b Transport en logistiek

Bij het cse KB is een gebruikelijke wegenkaart van Nederland toegestaan en ook nodig.

III.5.2c Voertuigentechniek

cse KB en cse GL (en ook cspe BB): het gebruik van een symbolenboekje is toegestaan.

III.5.2d Het Opzoekboek Groen

(uitg.: Ontwikkelcentrum, Ede, artikelcode 21062) is toegestaan en nodig als hulpmiddel bij het cspe BB, het cse KB en het cse GL van Plantenteelt, Bloembinden en -schikken en Groene ruimte

III.5.3 Specifieke bijzonderheden afdelingsprogramma Landbouw

Zie ook III.5.1a en III.5.2d.

Voor de BB-kandidaat bestaat het centraal examen uit één onderdeel: het cspe in één van de vijf vakrichtingen.

Voor de KB-kandidaat bestaat het centraal examen uit een cse en een cie.

Het cse KB gaat over de twee door hem gekozen differentiaties (twee vakrichtingen of één vakrichting en één ondersteunend vak).

De cie KB blijft beperkt tot de ene vakrichting van het verrijksdeel.

Het centraal examen voor de GL-leerling bestaat uit één onderdeel: een cse in één van de vijf vakrichtingen.

Het cspe en de cie plantenteelt kennen twee varianten: open teelten en gesloten teelten.

Het cspe en de cie dierhouderij en -verzorging kennen eveneens twee varianten: productiedieren en gezelschapsdieren.

Voor deze vakrichtingen is er één cse KB en één cse GL.

Zie ook de examens van 2004 (www.vmbo-examengids.nl).

IV. Tijdschema van werkzaamheden voor de eindexamens vwo, havo, vmbo

2004/2005, maand	voor wie	gebeurtenis
september	alle scholen	Ontvangst van de formulieren opgave aantal examenkandidaten 2004 vwo, havo en vmbo
september	alle scholen	Ontvangst van de brochure 'diploma's en andere waardepapieren'.
voor 1 oktober	alle scholen	Aan de inspectie zenden: <ul style="list-style-type: none">• het examenreglement• het programma van toetsing en afsluiting.
Voor 15 oktober	vwo-scholen met examen beeldende vakken (oude stijl)	Opsturen van het formulier opgave aantal examenkandidaten vwo 2005 indien tevens kandidaten worden opgegeven voor het centraal praktisch examen in een van de beeldende vakken
Voor 1 november	alle scholen	Opsturen van de formulieren opgave aantal examenkandidaten 2005: <ul style="list-style-type: none">• aan Informatie Beheer Groep, het origineel van de formulieren vwo, havo en vmbo• aan de inspectie een kopie van deze formulieren N.B. op deze formulieren melden scholen voor vwo en havo ook het aantal kandidaten ckv2
Nov/dec	alle scholen	Ontvangst van de terugmeldingsformulieren.
11 januari 2005	vwo-scholen met cpe beeldende vakken	Ontvangst opgaven cpe vwo per aangetekende post.
eind januari begin februari	vmbo BB en KB	Van de Citogroep ontvangt de school de eerste zending voor de praktijkexamens (cspe/cie, zie III.4.2.)
22 februari	vmbo GL en TL	ontvangst cpe beeldende vakken vmbo per aangetekende post
maart	alle scholen	De scholen ontvangen de poolingbrieven 2e correctie van de IB-groep
maart	alle scholen	Maartmededeling over organisatorische zaken, met o.m. de "aangewezen vakken".
Medio maart	Vmbo BB	Van de Citogroep ontvangt de school de tweede zending voor de praktijkexamens (cspe/cie, zie III.4.2.)
14, 15 of 16 maart	vmbo BB en KB	Van de IB-groep, afdeling Examendiensten in Groningen (tel. 050- 5998933), ontvangt de school de derde zending voor de praktijkexamens cpe/cie (pakketten met de opgaven voor de kandidaten)
Ma 21 maart	Vmbo GL en TL	Start cpe beeldende vakken
Wo 23 maart	Havo en vwo	Ontvangst opgaven CKV2 eerste afnametijdstip per aangetekende post

7,2
6,4

Mededelingen over de eindexamens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

7,2
6,4

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

2004/2005, maand	voor wie	gebeurtenis
Voor vr 1 april	alle scholen	Ontvangst van de Citogroep van: <ul style="list-style-type: none"> • CD-rom voor WOLF of formulieren voor de corrector ten behoeve van de normering en verslaggeving • instructie voor het verzamelen van de afnamegegevens waarin opgenomen informatie over de Cito-verwerking in 2005
Ma 4 april	vmbo BB en KB	Aanvang cspe BB en cie KB
Wo 6 april	havo	09.00-12.00 CKV2 eerste afnametijdstip
Do 7 april	vwo	09.00-12.00 CKV2 eerste afnametijdstip
Wo 13 april	havo en vwo	CKV2: Uiterste datum insturen naar Citogroep van deelscoreformulieren en vragenlijst Ontvangst van de opgaven tweede afnametijdstip (van IBG) per aangetekende post
Di 19 april	havo en vwo	CKV2: publicatie adviesnorm eerste afnametijdstip op www.citogroep.nl
Wo 27 april	havo	CKV2: tweede afnametijdstip (09.00-12.00)
Do 28 april	vwo	CKV2: tweede afnametijdstip (09.00-12.00)
Ma 9, di 10 of wo 11 mei	alle scholen	Ontvangst van de pakketten met examenopgaven voor het centraal schriftelijk examen in het eerste tijdvak. <i>N.B. De pakketten moeten direct door de school in ontvangst worden genomen, gecontroleerd en veilig opgeborgen, ook als de dag van bezorging in een vakantieperiode voor de school valt.</i>
Di 10 of wo 11 mei	alle scholen	Ontvangst per niet-aangetekende post van de erratumbladen op de opgaven voor het eerste tijdvak centrale examens.
vr 20 mei	alle scholen	Bij de Informatie Beheer Groep de schoolexamencijfers aanleveren, door middel van het onderwijsnummer en via het beveiligde deel (IPO) van www.ib-groep.nl . De IB-Groep zal scholen tijdig over de procedure voorlichten.
Ma 23 mei	alle scholen	Aanvang centraal schriftelijk examen
Vr 27 mei	vmbo KB, GL	Uiterste datum inzenden formulieren met deelscores aan de Citogroep, van de cse's beroepsgericht (KB en GL) en van cspe (BB) en cie (KB). <i>NB: voor cspe en cie is de inzendtermijn één week later dan in de publicatie van het rooster 2005 was vermeld.</i>
Wo 1 juni	alle scholen	Uiterste datum inzenden formulieren met deelscores aan de Citogroep (examens algemene vakken vmbo, alle vakken havo/vwo) van examens die zijn afgenomen t/m 27 mei.
Vr 3 juni	vmbo BB, KB	Einddatum eerste tijdvak cspe, cie

2004/2005, maand	voor wie	gebeurtenis
Vr 3 juni	vmbo BB, KB en GL	Uiterste datum voor opmerkingen over de centrale examens beroepsgerichte programma's in verband met de normering door de CEVO in het eerste tijdvak
Di 7 juni	vmbo BB, KB en GL	bekendmaking normering beroepsgerichte programma's vmbo uiterlijk om 08.00 uur op www.eindexamen.nl
Wo 8 juni	alle scholen	Uiterste datum inzenden formulieren met deelscores aan de Citogroep van alle schriftelijke examens die zijn afgenomen na 27 mei
Do 9 juni	vmbo BB en KB	begin van het tweede tijdvak voor de cie KB en het cspe BB
Ma 13 juni	alle scholen	Uiterste datum voor inzenden opmerkingen over de centrale examens algemene vakken in verband met de normering door de CEVO in het eerste tijdvak.
Ma 13, di 14, of wo 15 juni	alle scholen	Ontvangst van de pakketten met examenopgaven voor het centraal examen tweede tijdvak.
Di 14 of wo 15 juni	alle scholen	Ontvangst van de erratumbladen opgaven voor het tweede tijdvak.
Wo 15 juni	vmbo-scholen	Bekendmaking normering algemene vakken vmbo, uiterlijk om 08.00 uur
Do 16 juni	vwo-havo scholen	Bekendmaking normering vwo en havo, uiterlijk om 08.00 u.
Ma 20 juni	scholen met een kandidaat in een aangewezen vak	Uiterste datum voor aanmelding aan IBG van de kandidaten voor het tweede tijdvak in een van de aangewezen vakken (tweede tijdvak afgenomen door staatsexamencommissie)
Ma 20 juni	alle scholen	Opgave aan de inspectie van: <ul style="list-style-type: none"> • de kandidaten die aan de herkansing deelnemen, met vermelding van het vak waarin examen wordt afgelegd; • de kandidaten die bij een of meer zittingen van het eerste tijdvak verhinderd waren aanwezig te zijn en in de gelegenheid worden gesteld in het tweede tijdvak hun examen voort te zetten of te voltooien, • de cijfers van het alsnog voltooide s.e. van alle kandidaten die het s.e. niet hebben kunnen voltooien voor het eerste tijdvak.
Ma 20 juni, di 21 juni	vmbo BB	Tweede tijdvak, cse algemene vakken.
Di 21 juni	vmbo KB en GL/TL	Tweede tijdvak cse, voor de vakken waarbij dit op school wordt afgenomen (zie ook vr 24 juni)
Di 21 juni, wo 22 juni	vwo en havo	Tweede tijdvak voor de vakken waarbij dit op school wordt afgenomen (zie ook vr 24 juni)
Wo 22 juni	vmbo BB en KB	Einddatum 2e tijdvak cspe en cie

7,2
6,4

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

Mededelingen over de eind-examens 2005 voor vwo, havo, vmbo en vavo (septembermededeling)

2004/2005, maand	voor wie	gebeurtenis
Do 23 juni	vmbo	Uiterste datum voor inzenden: <ul style="list-style-type: none">• bij de CEVO: opmerkingen over de centrale examens 2e tijdvak in verband met de normering door de CEVO;• naar de Citogroep: formulieren corrector tweede tijdvak
Vr 24 juni	scholen met een kandidaat in een aangewezen vak	Aangewezen vakken: tweede tijdvak afgenomen door de Staatsexamencommissie
Vr 24 juni	vwo en havo	Uiterste datum voor inzenden: <ul style="list-style-type: none">• bij de CEVO: opmerkingen over de centrale examens 2e tijdvak in verband met de normering door de CEVO;• naar de Citogroep: formulieren corrector tweede tijdvak
Di 28 juni	vwo en havo	Bekendmaking normering tweede tijdvak, uiterlijk om 19.00 uur
Wo 29 juni	vmbo	08.00 uur uiterste moment van bekendmaking normering tweede tijdvak
Ma 11 juli	alle scholen	Uiterste datum voor aanmelden van de kandidaten voor het derde tijdvak, bij de voorzitter van de staatsexamencommissie vwo-havo-mavo. Medio mei ontvangt de school van Examenendiensten een set aanmeldingsformulieren per schoolsoort. Aanmeldingen na 11 juli 2005 (datum poststempel) worden niet in behandeling genomen.
15 juli	alle scholen	Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag de examengegevens elektronisch naar de Informatie Beheer Groep. Dit geschiedt door middel van het onderwijsnummer via het beveiligde onderdeel (IPO) van www.ib-groe
Ma 15 aug	scholen met een kandidaat in het derde tijdvak	Begin van het derde tijdvak. Data en plaatsen worden na aanmelding bekend gemaakt

De voorzitter van de CEVO,
drs. J. Bouwsma